

MACHINEVEILIGHEID

Een machine is een arbeidsmiddel, c.q. werktuig, dat in de Machinerichtlijn nader is gedefinieerd. Als belangrijkste kenmerken heeft een machine een aandrijving en een bedieningssysteem.

Arbeidsmiddelen met aandrijving

De meeste arbeidsmiddelen worden aangedreven door een krachtbron, zoals een elektromotor of een brandstofmotor. Daarmee zijn het ook machines in de zin van de Machinerichtlijn. De elektromotor is de schakel tussen de krachtbron (netspanning, accu, etc) en het werkzame deel. Bij een brandstofmotor is de krachtbron ingebouwd. Pneumatische en hydraulische werktuigen hebben een getrapte aandrijving. Luchtcompressor en vloeistofdrukcilinders drijven het werkzame deel aan.

Keuring

In principe moeten alle arbeidsmiddelen regelmatig worden geïnspecteerd en onderhouden. Bij voorkeur door de bediener zelf (klein onderhoud), maar in elk geval door gespecialiseerd aangewezen personeel (grotere reparaties en onderhoud).

De inspectie-, onderhouds- en reparatiewerkzaamheden worden bijgehouden in een logboek.

Beveiligingen van machines

Met name gaat het hier om het gevaar van bewegende delen van machines. De gevaarzone moet voldoende voor de mens worden afgeschermd. Deze kunnen worden beveiligd met:

- Lichtschermen (doorbreken leidt tot stilstand of noodstop)
- Fysieke schermen (weghalen leidt tot stilstand of noodstop)
- Inloopmatten (druk leidt tot stilstand of noodstop).

De beveiligingen moeten aan de volgende fundamentele eisen voldoen:

- Voorkomen het gevaar zoveel mogelijk.
- Zijn stevig uitgevoerd.
- Leveren geen bijzondere (nieuwe) gevaren op.
- Kunnen niet op eenvoudige wijze worden genegeerd of buiten werking worden gesteld.
- Zijn op voldoende afstand van de gevaarlijke zone van het arbeidsmiddel aangebracht.
- Belemmeren het zicht op de arbeid zo min mogelijk.
- Zijn op een zodanige wijze aangebracht dat de noodzakelijke onderhouds- en reparatiewerkzaamheden op veilige wijze kunnen worden uitgevoerd. Daarbij wordt zoveel mogelijk voorkomen dat de schermen of beveiligingsinrichtingen moeten worden gedemonteerd.

Noodstop

Een machine moet in geval van nood in korte tijd kunnen worden stilgezet en zo mogelijk in een veilige stand terugkeren. Indien een machine bij het gebruik van de normale stopschakelaar een te lange uitlooptijd heeft, moet hij van een noodstop zijn voorzien. Voorts moeten er meerdere stopschakelaars zijn aangebracht als anderen in geval van nood de machine ook stil moeten kunnen zetten.